

[Landbrugsministeren]

sion skal være enig for at kunne træffe en sådan beslutning. Men det er klart, at der altid skal være en mulighed for at anke det, man kan kalde retshåndhævelsen, ligesom det er klart, at det ikke må skabe mulighed for en forskelligartet principiel retlig opfattelse. Hr. Ernst B. Schmidt spurgte, om jeg ville tilsikre, at dansk landbrugserhverv inden år 2000 var det frieste inden for Fællesskabet.

Nu skal man af mange grunde være overordentlig forsigtig med at sammenligne et så forskelligartet erhverv i ét land med det tilsvarende erhverv i et andet land. Selv om der givetvis er forhold i andre lande, f.eks. i Holland, som landbrugsmæssigt af mange betragtes som noget, der er værd at stræbe efter, er jeg overbevist om, at der selv i Holland findes forhold, som vi meget nødig ville have skulle være gældende her i landet. Jeg mener, at der med den ramme, som bl.a. den nye landbrugslov vil kunne betyde for erhvervet, er tilstrækkeligt manøvrerum til, at man med god ret kan sige, at dansk landbrug absolut også har de nødvendige udviklings- og ekspansionsmuligheder.

Dernæst nævner både hr. Larsen-Ledet og hr. Kofod-Svendsen hele problemet med hensyn til husdyrholdet og spørger, om det kan give anledning til, at man får en udvikling med ekstremt store husdyrhold. Jeg kan her citere fra aftalen, at det skal overvejes, eventuelt i forbindelse med lov om husdyrsygdomme, om der af hensyn til sygdomsbekæmpelse i husdyrbesætninger er behov for begrænsning i adgangen til at etablere meget store husdyrbesætninger.

Det er af den grund, at vi selvfølgelig har en interesse i at bevare den veterinære status, vi har, og som er forudsætningen for, at vi kan sælge på mange forskellige markeder, hvor andre lande ikke kan gøre det. Derfor ønsker vi selvfølgelig ikke at ændre denne status eller altså den måde, vi håndterer husdyrsygdomme på.

Men på baggrund af, at man andre steder har andre former, f.eks. vaccination, hvor vi har tradition for sygdomsbekæmpelse ved hjælp af nedslagning, må vi selvfølgelig i den sammenhæng overveje, om der er behov for begrænsninger i adgangen til at etablere meget store husdyrbesætninger, alt i alt forhold, hvor vi tilstræber det klart ønskværdige i, at de absolut gode, stærke elementer, der er i dansk landbrug og husdyrhold, kan opretholdes, selvfølgelig

både, som jeg tidligere har sagt, af produktionsmæssige, miljømæssige og etiske grunde, men så sandelig også – og ikke mindst – af eksportmæssige grunde.

Bjørn Poulsen (SF):

Jeg vil gerne sige tak til landbrugsministeren for nogle af de svar, jeg har fået, men erkende, at der altså er visse væsentlige områder, som vi i allerhøjeste grad er uenige om. Jeg er således meget uenig i landbrugsministerens konklusion, hvad angår de unges muligheder for at etablere sig. Landbrugsministeren siger, at vi har holdt priserne kunstigt nede. Ja, det kan da godt være, at de kunstigt er holdt lidt nede, men på den anden side må det da være en bedre udgangsposition for et ungt menneske at etablere sig på, så det er jeg ligeglad med. Jeg kan i hvert fald ikke få det regnestykke til at gå op anderledes, og derfor har jeg faktisk ikke noget imod, at vi bliver ved med at holde priserne kunstigt nede. Jeg har lidt svært ved at se det fornuftige i, at et landbrug skal koste så meget som overhovedet muligt uden hensyntagen til, om det derved på forhånd handicapper nogle unge mennesker i henseende til at komme ordentligt i gang. Det er det, det gør nu, fordi konkurrencen selvfølgelig bliver større specielt på de mindre ejendomme i og med, at der er fri handel. Når det eneste krav er bopælspligt, bliver konkurrencen da større, og derved bliver de unges muligheder for at etablere sig rimeligt og fornuftigt dårligere. Jeg kan godt forstå, at antallet af unge på landbrugsskoler falder.

I den forbindelse vil jeg gøre opmærksom på, at der vel snart vil ske lukninger af landbrugsskoler. Jeg ved ikke, om det skal foregå på samme måde som med seminarier og lignende, men det kan vi komme tilbage til på et senere tidspunkt.

Det er også helt klart, at der må ske nogle alvorlige besparelser på konsulentområdet og lignende. Med det antal landmænd og landbrug, vi får i fremtiden, har vi da ikke brug for alle de mange konsulenter. I det hele taget må vi sige, at liberaliseringen her i hvert fald giver nogle store muligheder for besparelser på statens budgetter, og det må vi jo så se hvordan kommer til at gå.

Landbrugsministeren undrede sig over, at jeg specielt nævnte familieaktieselskaber. Jamen det gør jeg da, fordi det er specielt her, idet